

C190 – LEE27

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

10 mei 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het opvullen van beekvalleien met grondoverschot	1
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de plaats van het beleidsdomein Onroerend Erfgoed in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)	5

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het opvullen van beekvalleien met grondoverschot

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb dezelfde problematiek op 19 april 2007 aan de kaak gesteld bij minister Peeters (*Hand. VI. Parl. 2006-07, nr. C166*). Met een reeks getuigenissen van tal van lokale milieuverenigingen, hebben de Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt onlangs de kwestie van de legale en illegale ophoging van grond in beekvalleien aangekaart. Het is de overtuiging van de organisaties dat de bufferende functie van de beekvalleien door het opvullen met grondoverschot verloren gaat. De overstromingen en de waterrellende van morgen worden volgens hen vandaag georganiseerd. Zij zijn dan ook de mening toegedaan dat de lokale overheden moeten stoppen met het afleveren van vergunningen daarvoor en dat de overtreders strenger moeten worden gestraft. Tevens zijn ze van oordeel dat de getroffen gebieden ook moeten worden gesaneerd.

De kritiek van de milieuorganisaties is niet onbelangrijk. Overall in Vlaanderen worden immers beekvalleien, vochtige graslanden, vennen en natuurgebieden volgestort met afval, overschot van grond en steenpuin. Soms gebeurt dit met toestemming van de lokale overheden maar heel vaak gaat het ook om illegale ophoging van grond.

In bepaalde regio's gaat het om landbouwers en privé-eigenaars die geen blijf weten met oogstresten, steenpuin of ander afval. Zij beschouwen oeverzones, vennen en poelen als de ideale stortplaats voor hun afval. In andere regio's doet men actief aan grondverzet met het oog op intensiever landgebruik. Vaak zijn de grondoverschotten afkomstig van grote infrastructuurwerken; de aannemers gaan op zoek naar goedkope berging. Ze komen dan terecht bij landbouwers die een gemakkelijke oplossing zien om hun eigen waterprobleem aan te pakken. Ze zijn vaak vragende partij voor de ophoging van natte laaggelegen weilanden, met het oog op intensiever landgebruik.

In veel gevallen wordt er voor het opvullen van de beekvalleien geen stedenbouwkundige vergunning aangevraagd. Waar dat wel gebeurt, gaat de betrokken overheid vaak in de fout. Het is immers zo dat voor elk

initiatief waarvoor een vergunning vereist is, de beslissende overheid ook een 'watertoets' moet doen. Dat gebeurt heel vaak niet en de impact daarvan mag niet onderschat worden. Die vele kleine verliezen aan ruimte voor water hebben samen een grote impact op versnelde afstroming benedenstrooms die het overstromingsgevaar gevoelig doet toenemen.

De watertoets blijft zoals gezegd nog te vaak dode letter. De besturen die de vergunningen toch verlenen, moeten inderdaad beseffen dat ze op die manier de overstromingen en de waterrellende van morgen zelf mee helpen organiseren.

Ophoppingen van beekvalleien, laaggelegen weilanden en akkers gaan doorgaans ook gepaard met reliëfwijzigingen. Daarvoor is een stedenbouwkundige vergunning vereist. Vaak komt de ophoging echter illegaal tot stand. Hiertegen wordt – zo leert de praktijk – niet altijd even adequaat opgetreden. Illegale ophoppingen worden zeker niet permanent opgespoord en vastgesteld via processen-verbaal door de stedenbouwkundige inspecteurs en de bevoegde ambtenaren. Overigens is het storten van grond, steenpuin en ander afval niet alleen nefast voor de waterhuishouding in de getroffen gebieden, ook de natuur heeft hieronder zwaar te lijden.

Mijnheer de minister, is de problematiek van de ophoging van grond in beekvalleien u bekend? In hoeverre neemt u de kritiek van de milieuorganisaties ernstig? Bent u bereid om maatregelen te nemen om het afleveren van vergunningen voor het volstorten van beekvalleien en natuurgebieden te verstrengen, zo nodig het storten volledig te verbieden? Bent u bereid om maatregelen te nemen om illegale ophoppingen strenger te bestraffen? Zult u maatregelen uitvaardigen opdat stedenbouwkundige ambtenaren strenger zouden toezien op reliëfwijzigingen als gevolg van ophoppingen en actiever overtredingen zouden opsporen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Geachte collega's, ik wil de vraag en de bezorgdheid van mevrouw Hostekint ondersteunen. Een drietal weken geleden heb ik hetzelfde gedaan bij haar vraagstelling aan minister Peeters.

Ik heb een concrete illustratie meegebracht. Het gaat om een foto van een paar jaar geleden, ten tijde van een overstroming in de Netevallei. Het gaat om een overstromingsgebied waarvoor nu door het gemeentebestuur een verkavelingsvergunning voor de eerste fase verleend is, voor de tweede fase voorlopig nog niet. Tegelijk met de uitbouw van die verkaveling is, zonder

vergunning, een ophoging doorgevoerd. Het gaat om een zeer nat gebied, vrij dicht bij de Nete. Het ligt afhankelijk van de kaart die men erbij neemt, net niet of net wel binnen de overstromingsgebieden.

Ik had aan minister Peeters gevraagd of het niet nodig was om een beetje duidelijkheid en eenvormigheid te brengen in de kaarten. Want zoals u weet zijn er NOG-kaarten, van Nature Overstroombare Gebieden. Er zijn ROG-kaarten, Recent Overstroomde Gebieden. Er zijn MOG-kaarten van de GeModelleerde Overstromingsgebieden en er zijn EOG-kaarten, Effectief Overstroombare Gebieden. Telkens is er een klein verschil tussen. Dat is natuurlijk vooral de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Leefmilieu. De vraag die ik ook aan minister Peeters had gesteld en waarvoor hij naar de minister van Ruimtelijke Ordening verwees, is of het niet nuttig zou zijn om te komen tot een soort ruimtelijke verankering van overstromingsgevoelige gebieden. Er zijn buurlanden die dat doen. Ik vraag me af of het niet nuttig is dat in overweging te nemen voor Vlaanderen, zeker met het klimaatadaptatiebeleid waar we de komende decennia sowieso voor staan.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, bij wijze van inleiding zal ik trachten in detail toe te lichten wat op dit ogenblik de regelgeving is, en vooral hoe ze moet worden toegepast en hoe de rechtspraak dit interpreteert. Daarna zal ik op de specifieke vragen een antwoord bieden.

Het lijkt me logisch uit te gaan van onze eigen regelgeving, namelijk het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening. Ik verwijs naar artikel 99, paragraaf 1, dat stelt voor welke handelingen of activiteiten een stedenbouwkundige vergunning nodig is. Hierbij wordt duidelijk gesteld dat alle handelingen en activiteiten, vermeld in artikel 99, onderworpen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning. In het vierde punt van de eerste paragraaf staat: “het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen”. Dit mag niet gelezen worden los van de tekst van het voorlaatste lid van diezelfde paragraaf 1 uit artikel 99 dat stelt: “Als aanmerkelijke reliëfwijziging, zoals bedoeld in het eerste lid, 4°, wordt onder meer beschouwd elke aanvulling, ophoging, uitgraving of uitdieping die de aard of functie van het terrein wijzigt.”

Als we daar wat verder op ingaan, is het best om er even de memorie van toelichting met betrekking tot dit punt bij te nemen. “Voor punt 4 wordt omwille van de talrijke betwistingen een duidelijker definitie van het begrip ‘aanmerkelijke reliëfwijziging’ gegeven, die opgenomen is in het laatste lid van paragraaf 1. Deze definitie is geïnspireerd op de door de Raad van State ontwikkelde zienswijze die is overgenomen in de rechtsleer en de rechtspraak. Er wordt dus geen kwantitatief criterium

vastgelegd waaraan alle reliëfwijzigingen beoordeeld worden (cf. het ‘50 cm-criterium’ dat vaak gehanteerd werd, hoewel het in feite bedoeld was in het kader van de toelichting bij het KB van 16 december 1971). Of een reliëfwijziging aanmerkelijk is of niet, en dus vergunningsplichtig of niet, dient beoordeeld te worden in het licht van de aard en de functie van het terrein. Met aard en functie worden zowel de bestemming, het feitelijk gebruik als het uitzicht van het terrein bedoeld. Al naargelang de aard en functie wordt er rekening gehouden met de hoogte, resp. diepte van de wijziging, het grondverzet, de oppervlakte of lengte van de wijziging enzovoort. De Vlaamse Regering kan wel steeds een vrijstelling van de vergunningsplicht regelen voor reliëfwijzigingen waarvoor wegens hun aard en omvang een vergunningsplicht als te streng en derhalve niet wenselijk wordt geacht, zoals in de huidige regeling reeds het geval is (zie het ‘besluit kleine werken’, zijnde het KB van 16 december 1971 tot bepaling van de werken die vrijgesteld zijn van ofwel de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, laatst gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996, 7 januari 1997 en 4 november 1997).”

Bij de parlementaire bespreking van het decreet heeft de toenmalige minister van Ruimtelijke Ordening, de heer Steve Stevaert, hierover het volgende gezegd. “Op een vraag van de heer Patrick Lachaert bevestigt de minister dat de bepaling over het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem uit §1, 1° lid, ten 4°, strikter toegepast wordt in een natuurgebied dan bijvoorbeeld in een ambachtelijke zone. Dit wordt trouwens uitdrukkelijk uitgelegd in de memorie van toelichting. Eveneens op vraag van de heer Patrick Lachaert of het draineren van gronden vrijgesteld is van bouwvergunning, antwoordt de minister dat de gronden die gedraineerd zijn voor 1962, vrijgesteld zijn van bouwvergunning. Voor het overige is de vergunningsplicht afhankelijk van het gebied. Het draineren van gronden in landbouwzone is vrijgesteld van bouwvergunning. Voor drainage in kwetsbare gebieden is wel een vergunning nodig.”

Uit het voorgaande blijkt dat de decreetgever van mening was dat reliëfwijziging niet enkel vanaf een bepaalde hoogte, zoals de zogenaamde 50 centimeter, als aanzienlijk moeten worden begrepen, maar juist dat dit ook afhankelijk is van de aard en de functie van het betrokken terrein. De decreetgever heeft er dus nadrukkelijk voor geopteerd, wat trouwens in de lijn van de gevestigde rechtsleer en rechtspraak ligt, om reliëfwijzigingen niet louter kwantitatief te benaderen maar vooral ook om de invloed van deze wijziging op het terrein in rekening te brengen. Daarbij moet worden gekeken naar zowel de aard van het terrein als naar de aanwezige functie of functies. Indien een terrein bijvoorbeeld gekenmerkt wordt door microreliëf of een glooiing, kan dit

betekenen dat het egaliseren een wezenlijke wijziging van de aard van het terrein is, en dat deze egalisering dus onderworpen is aan de vergunningsplicht. Indien een terrein gekenmerkt wordt door een vegetatie van nat grasland en het is de bedoeling dit – ook al is het beperkt – te verhogen of te egaliseren met het oog op het veranderen van het gebruik, is het evident dat de ophoging onder de vergunningsplicht valt. Daarnaast speelt de ligging van het terrein een rol. Het is evident, zoal minister Stevaert stelde, dat er in ruimtelijk kwetsbare gebieden sneller sprake is van een aanzienlijke reliëfwijziging dan in andere gebieden. Wanneer een aan een waterloop grenzend perceel vanwege zijn lage ligging, de hoge grondwaterstand of het regelmatig overstromen van de waterloop tot op het perceel, enkel geschikt is voor extensieve landbouw, bosbouw of natuur, is het ophogen van de grond die gericht is op intensieve landbouw of het mogelijk maken van constructies uiteraard ook vergunningsplichtig. Het spreekt voor zich dat zowel de stedenbouwkundig ambtenaar als de vergunningsverlener geval per geval moet afwegen, iets waartoe Ruimtelijke Ordening veroordeeld is.

Naast de wetgeving is er de rechtspraak met betrekking tot de stedenbouwkundige vergunning voor reliëfwijzigingen. De wijze waarop de rechtspraak omgaat met de vergunningsplicht op reliëfwijzigingen wordt het best verwoord in enkele uitspraken van de correctionele rechtbanken. Het gaat dus om uitspraken naar aanleiding van overtredingen. De rechtbanken gaan er eveneens van uit dat naargelang van de aard en de functie van het terrein, er rekening moet worden gehouden met de hoogte, respectievelijk de diepte van de wijziging, het grondverzet, de oppervlakte of de lengte van de wijziging, waaruit blijkt dat de beoordeling van het kwalitatief criterium, mede vanuit een mathematisch oogpunt zal worden benaderd.

Het komt erop neer dat in de praktijk de mathematische met de niet-mathematische benadering moet worden gecombineerd. De impact op de aard en de functie van het terrein wordt mede bepaald door de hoegrootheid van de niveauwijziging. Dit veronderstelt vanzelfsprekend een beoordeling in concreto.

In de periode van 2003 tot nu zijn er 70 uitspraken bekend inzake reliëfwijzigingen, zowel in eerste aanleg als bij de hoven van beroep, waaronder ook enkele uitspraken over reliëfwijzigingen in valleigebieden, beekvalleien of andere kwetsbare gebieden of reliëfwijzigingen die een verstoring van de waterhuishouding met zich meebrachten. In verschillende arresten werd door de rechtbanken gesteld dat het belangrijk is dat er geen hypotheek wordt gelegd op de waterbergingsvermogens van de beekvalleien.

Uit de rechtspraak blijkt bovendien dat, hoewel het geval per geval concreet moet worden bekeken, ook een opho-

ging, soms met enkele centimeters vergunningsplichtig kan zijn, afhankelijk van de gevolgen die de ophoging met zich meebrengt of zou kunnen meebrengen.

Vervolgens is er de watertoets. Naast de bepaling van artikel 99 in het decreet Ruimtelijke Ordening, is er ook het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid. Dat legt in hoofdstuk III, afdeling I, verplichtingen op die de watertoets worden genoemd. Ik verwijs daarvoor naar artikel 8, paragraaf 1. Ik weet niet of minister Peeters dit heeft geciteerd in de commissie. Dat artikel zegt het volgende: “De overheid die over een vergunning, een plan of programma moet beslissen, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma, dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.

Wanneer een vergunningsplichtige activiteit, een plan of programma, afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma's, een schadelijk effect veroorzaakt op de kwantitatieve toestand van het grondwater dat niet door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma kan worden voorkomen, kan die vergunning slechts worden gegeven of kan dat plan of programma slechts worden goedgekeurd omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang. In dat geval legt de overheid gepaste voorwaarden op om het schadelijke effect zoveel mogelijk te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren.”

Paragraaf 2 van artikel 8 luidt: “De overheid houdt bij het nemen van die beslissing rekening met de relevante door de Vlaamse Regering vastgestelde waterbeheerplannen, bedoeld in hoofdstuk VI, voorzover die bestaan. De beslissing die de overheid neemt in het kader van §1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval de doelstellingen en de beginselen van het integraal waterbeleid worden getoetst.”

Paragraaf 3 luidt: “De overheid die moet beslissen over een vergunningsaanvraag kan advies vragen over het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren aan de door de Vlaamse Regering aan te wijzen instantie. Die brengt een gemotiveerd advies uit binnen dertig kalenderdagen na ontvangst van het dossier. Wordt er al op basis van andere regelgeving advies gevraagd in de loop van de vergunningsprocedure, dan

beschikt de door de Vlaamse Regering aan te wijzen instantie over dezelfde termijn als de andere adviesverleners. Als er binnen die termijnen geen advies is verleend, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

Zolang geen plannen als bedoeld in hoofdstuk VI zijn vastgesteld of in het in §1, tweede lid, bedoelde geval, moet de vergunningverlenende overheid bij twijfel over het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te voorkomen, te beperken, te herstellen of te compenseren, advies vragen aan de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over de wijze waarop dit advies moet worden aangevraagd en over de integratie ervan in andere adviesprocedures.”

Zo komen we tot paragraaf 4: “Voor de vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma die zijn onderworpen aan een milieueffectenrapportage, geschiedt de analyse en evaluatie van het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren, in dit rapport.”

Ten slotte zegt paragraaf 5: “De Vlaamse Regering kan algemene richtlijnen uitvaardigen of nadere regels vaststellen aan de hand waarvan wordt vastgesteld of handelingen of activiteiten een schadelijk effect veroorzaken. Ze kan eveneens algemene richtlijnen uitvaardigen of nadere regels vaststellen voor het bepalen van gepaste voorwaarden om het schadelijk effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren.”

Een schadelijk effect wordt in dit decreet gedefinieerd als: “Ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit. Die effecten omvatten mede-effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzame gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen.”

De watertoets is dus het instrument bij uitstek om een verantwoordelijk lokaal bestuur toe te laten, met behulp van inwinning van deskundige adviezen, goede beslissingen ter zake te nemen. De instrumenten zijn dus wel degelijk aanwezig om te doen wat men moet doen, maar men moet ze vanzelfsprekend oordeelkundig gebruiken.

Dan kom ik tot een antwoord op uw concrete vragen. De problematiek van de illegale ophoging van grond in beekvalleien is mij inderdaad bekend. Daarnaast zijn er

gevallen waarin legaal vergunningen werden uitgereikt om op te hogen. Ook dat bestaat. Wanneer men van mening is dat in bepaalde gevallen vergunningen onrecht worden afgeleverd, kan altijd gebruik worden gemaakt van de decretale beroepsmogelijkheden. In ontvoogde gemeenten kan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar in beroep gaan bij de bestedige deputatie tegen een naar zijn mening niet-wettelijke vergunning. Ook derde belanghebbenden kunnen dat. In niet-ontvoogde gemeenten kan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar beslissingen schorsen. Derden kunnen de schorsing en vernietiging van de vergunning altijd vragen aan de Raad van State. Er zijn dus nogal wat mogelijkheden van toezicht en wettelijke bepalingen die het mogelijk maken dat er wordt opgetreden. We kunnen dit nog eens uitdrukkelijk agenderen op het maandelijks overleg met de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren om hun bijzondere aandacht hiervoor te vragen, daar waar gemeenten een vergunning verlenen voor een ophoging of reliëfwijziging.

Ik zie niet goed in hoe we een algemene maatregel zouden kunnen uitvaardigen die het ophogen van beekvalleien verbiedt. Er zou daarvoor een sluitende definitie nodig zijn van wat een beekvallei is, en die is er bij mijn weten niet. De watertoets is het instrument om een beoordeling geval per geval mogelijk te maken. Uit de opsomming in het artikel blijkt dat alles aanwezig is om regulerend op te treden door de vergunningverlener.

Indien artikel 8 van het decreet integraal waterbeleid correct wordt toegepast, dan zullen vergunningen in heel wat gevallen niet wettig kunnen worden afgeleverd of zijn ze strijdig met de goede ruimtelijke ordening. Er is volgens mij reeds een sluitende regelgeving. Vanuit het subsidiariteitsprincipe is ook een belangrijke rol weggelegd voor de lokale besturen om een grotere voorzichtigheid aan de dag te leggen.

Tegen illegale ophogingen moet uiteraard worden opgetreden. De strafmaat wordt bepaald door de rechter binnen de marges die het decreet oplegt: 8 dagen tot 5 jaar gevangenisstraf of een geldboete van 26 tot 400.000 euro. Dat zijn de basisbedragen te verhogen met opdecimen. Voor professionelen, bijvoorbeeld aannemers van grondwerken, is het minimum 15 dagen gevangenisstraf en een boete van minimum 2000 euro. Dat zijn toch serieuze bedragen.

In de hierboven vermelde 70 gerechtelijke procedures werd steeds het herstel in de oorspronkelijke staat gevraagd, op één uitzondering na waarin een meerwaarde werd gevorderd.

Het opsporings- en vervolgingsbeleid van de stedenbouwkundige inspecteurs verloopt volgens prioriteiten. Overtredingen binnen de kwetsbare gebieden en open-

ruimtegebieden vallen binnen deze prioriteiten. We proberen daar zo snel mogelijk op te treden. Ik verwijs naar de tientallen gerechtelijke uitspraken van de laatste jaren waaruit blijkt dat er effectief wordt gevorderd door de stedenbouwkundige inspectie in dit soort delicten.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor het zeer uitgebreide antwoord. Het klopt dat lokale besturen hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Deze problematiek is niet onbelangrijk. Ik ben in elk geval blij dat u bereid bent dit nog eens onder de aandacht te brengen van de bevoegde ambtenaren.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik wil u ook bedanken voor het antwoord. Ik deel uw analyse dat het instrument er is en dat het voldoende krachtig is. Maar wat als de bevoegde instantie het instrument niet of onjuist toepast? Wat als adviesverleners op basis van de onduidelijkheid over het statuut van overstromingsgevoelige gebieden, een halfslachtig advies of positief advies geven terwijl het eigenlijk negatief hoort te zijn? Dan moet de handhaving op de proppen komen. Ik merk jammer genoeg dat die dan te weinig of niet gebeurt. Die bezorgdheid wil ik meegeven.

Mijnheer de minister, wat denkt u van de oefening om te komen tot een ruimtelijke verankering van overstromingsgevoelige gebieden? Ik laat nog even in het midden wat daar allemaal onder hoort te vallen want dat is niet altijd duidelijk.

Tot slot heb ik nog een vraag over de vrijstelling van de vergunningsplicht bij de ruiming van waterlopen in ruimtelijk kwetsbare gebieden. Wanneer dit volgens u hier niet echt ter zake doet, dan wil ik u die vraag, schriftelijk of mondeling, nog eens opnieuw stellen.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik wil waarschuwen om niet heel de sectorwetgeving te vertalen en te verankeren in de wetgeving op de ruimtelijke ordening. Er is het decreet integraal waterbeleid met de watertoets. Artikel 8 van dat decreet is heel duidelijk en omvangrijk. Het spreekt voor zich dat elk decreet correct moet worden toegepast. Wanneer er foute adviezen worden verstrekt, dan moet daaraan geredigeerd worden. Dat heeft niets te maken met het decreetgevend werk

Zoals mevrouw Hostekint terecht stelt, is het belangrijk dat de stedenbouwkundige ambtenaren attent worden gemaakt op het feit dat ze daar nauwgezet moeten op toezien. Dit is immers niet onschuldig.

Wat de inspectie betreft, zijn er vanaf 2003 tot nu zeventig gerechtelijke uitspraken geweest alleen over deze

materie van de reliëfwijziging. Daarmee lever ik impliciet het bewijs dat er wel degelijk wordt opgetreden, zeker wanneer het kwetsbare gebieden betreft. Aan de inzet en ijver van de heer Bloemen valt zeker niet te twijfelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de plaats van het beleidsdomein Onroerend Erfgoed in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Met de BBB-beweging (Beter Bestuurlijk Beleid) en de grote hervorming zijn een aantal beleidsdomeinen herschikt en geïntegreerd of versnipperd. Binnen het beleidsdomein Ruimte, Wonen en Onroerend Erfgoed werd het beleidsterrein in sterke mate versnipperd. Oorspronkelijk was er binnen AROHM de afdeling Monumenten en Landschappen, die alle aspecten van premie- en adviesverlening, handhaving, inventarisatie, kennisbeheer, onderzoek en beleid geïntegreerd behandelde. Binnen de nieuwe structuur werd dit over vier verschillende entiteiten, namelijk drie agentschappen en het departement, verdeeld. Onnodig aan te geven dat een dergelijke versnippering het voeren van een performant, geïntegreerd en eenduidig erfgoedbeleid op zijn minst bemoeilijkt.

Ik heb mijn ongerustheid daarover al geuit naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota en -brieven. Dit is geen nieuw thema, het is al 6 à 7 jaar actueel. Met het oog op deze verre gaande opdeling werd geopteerd voor een clustering. De bedoeling was deze clustering te verankeren in het oprichtingsdecreet. Dat is toen niet gelukt of niet gebeurd. Het is wel opgenomen in het oprichtingsbesluit van het agentschap RO-Vlaanderen van de Vlaamse Regering van 10 november 2005. Onder hoofdstuk III 'Delegatie van beslissingsbevoegdheden' in artikel 8, paragraaf 1 staat expliciet:

"... moet het hoofd van het agentschap, bij de indeling in subentiteiten en de vaststelling van het organogram van het agentschap, alle in artikel 3 opgenomen taken die betrekking hebben op het onroerend erfgoed, in één herkenbare subentiteit onderbrengen".

Het pijnpunt van dit verhaal is dat het begrip 'subentiteit' geen echt juridische duidelijke betekenis heeft gekregen binnen het BBB. Het zwakke punt is dat het niet echt kan worden afgebakend.

Er heerst wat ongerustheid op het terrein. Ik heb vernomen dat de heer Kolacny, administrateur-generaal van het agentschap RO-Vlaanderen, in zijn ronde langs de provincies een organogram gepresenteerd heeft waarbij aan dit artikel van het oprichtingsbesluit voorbijgegaan wordt. Ik zie op dat organogram geen herkenbare subentiteit maar wel zeven entiteiten. Dat is het aantal leidinggevendenden, zes afdelingshoofden en een algemeen directeur, waarover de 130 erfgoedconsulenten verdeeld worden. Dat wordt nogmaals bevestigd door het besluit van 1 april 2007 van de administrateur-generaal over de indeling van zijn agentschap.

Mijnheer de minister, hebt u uw goedkeuring gegeven aan dit organogram? Ik besef dat dit de autonome bevoegdheid is van de leidinggevende ambtenaar en ik wil dan ook niet te veel op dat terrein komen. Kent u het schema? Bent u ervan op de hoogte? Zo ja, welke meerwaarde ziet u in de verregaande versnippering van het Vlaamse erfgoedbeleid?

Hoe ziet u de plaats en het functioneren van de zogenaamde subentiteit 'onroerend erfgoed' binnen het agentschap RO-Vlaanderen, conform het oprichtingsbesluit? Zijn er elementen die ik op basis van mijn informatie onvoldoende ken, maar die er toch bij aansluiten?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, alvorens in te gaan op de punctuele vragen van de heer Caron, wil ik toch eerst het Vlaams regeerakkoord in herinnering brengen. De heer Caron stelt in zijn aanhef vragen bij de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Hij heeft het over de ontmanteling van de administratie 'onroerend erfgoed'.

Hoofdstuk IX van het regeerakkoord met de titel 'Behoorlijk regelgeven, besturen en handhaven met een professionele en stabiele administratie' staat de volgende passage met betrekking tot het Beter Bestuurlijk Beleid: "We investeren verder in een transparante en toegankelijke overheidsadministratie, die een betrouwbare, doeltreffende en samenhangende dienstverlening uitbouwt in een breed partnerschap met burgers, ondernemingen, verenigingen, instellingen en organisaties. Hiertoe realiseren we in overleg met de ambtenaren het ingezette hervormingstraject in uitvoering van en met respect voor de principes van het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid. Na een voorbereidingstraject van méér dan 4 jaar zal deze bestuurlijke hervorming gecoördineerd, coherent en snel worden uitgevoerd. De beleidsdomeinen die in al hun onderdelen operationeel zijn, zullen in werking treden op 1 januari 2005. De andere beleidsdomeinen volgen op 1 januari 2006."

Vervolgens worden de krachtlijnen van deze implementatie opgesomd. Ik citeer enkel de eerste krachtlijn, want

die is het meest relevant voor dit antwoord: "Vanuit het principe van het primaat van de politiek werken we met een duidelijke en consistente taakverdeling tussen het politieke en het ambtelijke niveau, tussen departementen, gericht op de beleidsondersteuning, en agentschappen, gericht op de beleidsuitvoering. Beleidsondersteuning en beleidsuitvoering verhouden zich als communicerende vaten en vereisen een optimale samenwerking. Hiertoe bouwen departementen en agentschappen een gestructureerde samenspraak en samenwerking uit."

De Vlaamse Regering heeft er met andere woorden aan het begin van deze zittingsperiode voor geopteerd om het BBB-traject, dat tijdens de vorige zittingsperiode werd ingezet, volledig uit te lopen. De algemene uitgangspunten van BBB zijn terug te vinden in het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid, dat ook al tijdens de vorige zittingsperiode werd goedgekeurd, namelijk op 18 juli 2003.

Ik zou in het bijzonder uit artikels 3 en 4 van dit decreet willen citeren: "Per homogeen beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht. Een Vlaams ministerie bestaat uit een departement en, desgevallend, intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. Per homogeen beleidsdomein kunnen intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en extern verzelfstandigde agentschappen worden opgericht. Per homogeen beleidsdomein richt de Vlaamse Regering een beleidsraad op. De beleidsraad is het forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein. De regering bepaalt de samenstelling van de beleidsraad."

Verder zijn er twee passages die betrekking hebben op de eerder vermelde krachtlijn uit het regeerakkoord: "De beleidsondersteunende taken worden toevertrouwd aan de departementen." En verder: "Taken van beleidsuitvoering worden toevertrouwd aan intern of extern verzelfstandigde agentschappen."

Wat betekent dit nu voor de administratie Onroerend Erfgoed? Het takenpakket van deze administratie is traditioneel erg veelzijdig: wetgeving, bescherming, premieverlening, adviesverlening, onderzoek (inzonderheid inventarisatie) en handhaving. Dit takenpakket werd vroeger integraal behartigd door twee afzonderlijke instanties. De Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten, of AROHM, was over de gehele lijn bevoegd voor monumenten en landschappen. Daarnaast was er het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium, of IAP, dat over de gehele lijn bevoegd was voor archeologie. In de praktijk betekende dit dat deze instanties voor hun respectievelijke bevoegdheden zowel rechter als partij waren. Ik geef

een voorbeeld dat u kent. De directeur van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium of IAP was gemachtigd om de opgravingsvergunningen af te leveren – ook aan de onderzoekers van het eigen instituut. Hij moest dus de handhavingstaken uitvoeren voor die zaken waarvoor hij zelf een vergunning had afgeleverd.

Dankzij de BBB-operatie is deze structuur ingrijpend gestroomlijnd. Onroerend Erfgoed werd als beleidsveld ondergebracht in het homogene beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (RWO). Toen de vorige regering het BBB heeft uitgewerkt, is daarover veel gediscussieerd. Toen is beslist dat Onroerend Erfgoed een beleidsveld van RWO moest worden.

Conform het kaderdecreet werd het takenpakket verdeeld over het departement RWO bevoegd voor de beleidsondersteuning, en enkele functionele agentschappen bevoegd voor de beleidsuitvoering. In functie van deze nieuwe structuur werd al tijdens de vorige zittingsperiode een eerste ingrijpende stap gezet. Op 14 mei 2004 werd immers het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed of VIOE opgericht, als eerste agentschap onder de RWO-koepel. Het VIOE werd specifiek belast met de onderzoeksopdrachten inzake onroerend erfgoed – één aspect van het gemengde takenpakket van zowel AROHM als het IAP.

Het onttrekken van deze onderzoektaak aan de oude instanties en het onderbrengen ervan in één functioneel agentschap betekende een verregaande hervorming, ook op het vlak van het personeelsbeleid. We herinneren ons dat dit tot budgettaire complicaties heeft geleid. De operatie ging immers gepaard met een heuse personeelwissel: het IAP werd het VIOE en stond 13,5 personeelsleden af aan de onroerenderfgoedadministratie voor het behartigen van de onroerenderfgoedtaken die overbleven. AROHM van zijn kant leverde 31 onderzoekers uit haar zogenaamde ‘kenniscel’. Dit is een bewuste keuze geweest, met het oog op de bundeling en tegelijkertijd ook de specialisatie in aparte agentschappen. Het is deze lijn die nadien is doorgetrokken.

Het BBB-plaatje voor het beleidsveld RWO is ondertussen volledig uitgevoerd, conform het kaderdecreet, dat zoals eerder gesteld, is herbevestigd in het regeerakkoord. Er is dus een departement RWO, belast met beleidsvoorbereiding. Daarnaast zijn vijf agentschappen belast met beleidsuitvoering: het reeds vermelde VIOE; het agentschap RO-Vlaanderen, belast met het beheer; het agentschap Inspectie RWO, belast met de handhaving; het agentschap Wonen Vlaanderen, dat hier niet relevant is; de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, een EVA die hier ook minder relevant is.

Voor het takenpakket onroerend erfgoed zijn slechts vier van deze entiteiten relevant: 5 personeelsleden werden toegewezen aan het departement RWO, 114 perso-

neelsleden aan het Agentschap R-O Vlaanderen, 141 aan het VIOE, en 1 personeelslid aan het Agentschap Inspectie RWO. In mijn antwoord op een eerdere schriftelijke vraag van de heer Caron van 11 oktober 2006 stelde ik dat deze operatie niet met een personeelsafbouw gepaard ging. Van een versnippering kan mijns inziens evenmin gewag worden gemaakt. Integendeel: door de verschillende administratieve taken te groeperen in verschillende functionele agentschappen wordt gespecialiseerd personeel als het ware thematisch gegroepeerd. Zo kan het zich met een grotere slagkracht fulltime op zijn taak toeleppen. En dat heeft grote voordelen.

Door de oprichting van een nieuw agentschap Inspectie RWO bijvoorbeeld, waarin personeel uit de drie beleidsvelden ruimtelijke ordening, wonen en onroerend erfgoed samenwerkt, kan het aspect handhaving eindelijk op een ernstige manier worden aangepakt. U weet maar al te goed dat in de vroegere onroerenderfgoedinstanties zegge en schrijve één persoon specifiek belast was met deze opdracht en dat uiteindelijk in de praktijk de handhavingstaak meestal werd waargenomen door dossierbehandelaars in de buitendiensten, die daardoor de ene keer erfgoedconsulent waren en de andere keer handhavingsinspecteur. Dat kwam de geloofwaardigheid van de betrokkenen en hun opdracht niet altijd ten goede.

Ook hier is er een voordeel. Tot ieders tevredenheid proberen wij met de oprichting van een Inspectie RWO een synergie tot stand te brengen. Het gaat dan vooral om de mensen van de Wooninspectie, de Ruimtelijke Ordening en nu ook het Onroerend Erfgoed. Nu kan men vanuit één inspectie de drie beleidsdomeinen opvolgen.

Consequent aan de BBB-principes zijn de onroerenderfgoedbevoegdheden niet lukraak verdeeld maar gericht toegewezen. Het departement is belast met alle beleidsvoorbereidingen, de agentschappen met alle vormen van beleidsuitvoering. Ik som ze voor alle duidelijkheid nog even op. Het agentschap Inspectie RWO behartigt handhaving, het VIOE de onderzoeksaspecten, het agentschap Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed-Vlaanderen de beheersaspecten, zoals adviesverlening, opmaak en opvolging van beschermingsdossiers, stedenbouwkundige dossiers, restauratie- en onderhoudsdossiers, alsook premieverlening, coördinatie en ondersteuning. Ook dit is een behoorlijk evenwichtig pakket.

De BBB-hervorming is met andere woorden volledig conform de afspraken uitgevoerd. Het lijkt me dan ook ongepast om gewag te maken van een organisatorische, inhoudelijke of personeelsmatige versnippering. Dat wordt overigens tegengesproken door de cijfers. Van de 261 personeelsleden is ruim 97 percent evenredig

verspreid over de twee grote entiteiten: het VIOE en het agentschap RO-Vlaanderen. Deze entiteiten hebben dan ook het grootste takenpakket met een uitgesproken erfgoedinslag.

Onroerend Erfgoed blijft, ook wat het personeelsbestand betreft, een belangrijke eenheid binnen het hele beleidsdomein RWO: meer dan 30 percent van alle personeelsleden heeft vandaag een opdracht die rechtstreeks verband houdt met het beleidsveld Onroerend Erfgoed. Ik denk dat we ook daar voldoende inspanningen leveren.

Ik kom, mijnheer Caron, bij uw punctuele vragen over het organogram van het agentschap. Ik denk dat we dat organogram minstens op een andere manier interpreteren. De heer Kolacny heeft de werking van het agentschap toegelicht bij de provinciale afdelingen en ten aanzien van het brede publiek. We kunnen enkele exemplaren van de brochure ter beschikking stellen: dat is het officiële document, dat toch wel enigszins verschilt van datgene waarmee u vandaag uithaalt.

Het organogram van het agentschap RO-Vlaanderen is opgesteld conform artikel 7 van het vermelde kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid. Het agentschap respecteert daarbij uiteraard de bepalingen van het oprichtingsbesluit van 10 november 2005, en meer bepaald ook het artikel 8 waarnaar u in uw vraag verwijst.

Sta me toe dat ik de organisatiestructuur even toelicht. De spil van het agentschap bestaat uit een centrale directie Coördinatie-Werking, een koepel van waaruit de vijf provinciale afdelingen worden gecoördineerd. Daarnaast is er een centrale afdeling Agentschapsbeheer, belast met algemene organisatie, het financiële management en de communicatie van het agentschap.

De provinciale afdelingen spelen een cruciale rol in de agentschapstructuur en hebben een uitgesproken taakverdeling: vergunningen en planning voor wat betreft Ruimtelijke Ordening, naast, vanzelfsprekend, het Onroerend Erfgoed. In de brochure van het agentschap staan de provinciale cellen Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed telkens afzonderlijk aangeduid, bijvoorbeeld met rechtstreekse telefoonnummers. De burger wordt hier met andere woorden gericht naartoe geleid. De zelfstandige werking komt bijvoorbeeld ook tot uiting in de website www.onroenderfgoed.be, waarop alle relevante info overzichtelijk en vlot toegankelijk te raadplegen is.

De provinciale afdelingen Onroerend Erfgoed zijn immers een eerstelijns aanspreekpunt voor informatie, ondersteuning en dienstverlening. Alle initiatiefnemers kunnen hier terecht voor assistentie bij het opmaken van restauratiedossiers, voor informatie over wet- en regelgeving en de toepassing ervan en voor de stand van zaken in verband met premies.

De voorliggende organisatiestructuur, die inderdaad uitgewerkt is door de administrateur-generaal, beoogt vooral een klantvriendelijke, efficiënte, integere en transparante werking dicht bij de burger – vandaar ook die belangrijke provinciale spreiding – te realiseren, waarbij ook eenvormigheid in de besluitvorming over de provinciegrenzen heen nagestreefd wordt. De eenvormigheid over de provinciegrenzen wordt gegarandeerd door maandelijkse overlegvergaderingen in Brussel, op uitnodiging van de directie Coördinatie-Werking, waarop alle provinciale verantwoordelijken voor de cel Onroerend Erfgoed aanwezig zijn. De celhoofden zijn dus aanwezig op de coördinatievergadering.

Alle elementen waarmee zij in de praktijk geconfronteerd worden, worden hier besproken en op elkaar afgestemd. Daarbij is het zo dat bepaalde mensen als trekker fungeren voor de werking in de verschillende provinciale cellen. Ik heb dat eertijds ook ingevoerd voor de reorganisatie van de GOM's naar POM's. Zo hebben we beslist dat de directeur van de GOM West-Vlaanderen, die een grote expertise had op het vlak van inventariseren en documenteren rond bedrijfsterreinen, dat zou coördineren voor heel Vlaanderen. In Limburg kreeg je dan iemand die heel ervaren was met betrekking tot Toerisme. Eén celhoofd werd dus telkens ook de coördinator voor heel Vlaanderen.

Hoe doen we dat? Ik geef een voorbeeld. Vandaag trekken medewerkers, die verantwoordelijk zijn voor de provincie West-Vlaanderen, het thematische beschermingsdossier rond het oorlogserfgoed in gans Vlaanderen. We hopen de eerste resultaten daarvan tegen de zomer te kunnen voorstellen.

Er zijn dus de celhoofden, die ook afzonderlijk samenkomen op uitnodiging van de directie Coördinatie-Werking. Die opereren dus wel degelijk binnen hun kolom. Aan de andere kant was het uitdrukkelijk de bedoeling van BBB dat er op het niveau van de agentschappen, in de beleidsuitwerking, een afstemming zou komen tussen Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. Daarom is beslist dat het voor de algemene coördinatie niet meer dan logisch is dat er een hiërarchie bestaat en dat, afgezien van de centrale leiding, per afdeling een afdelingshoofd aangeduid wordt dat de coördinatie doet binnen de afdeling van de verschillende beleidsvelden die op elkaar afgestemd moeten worden, weliswaar binnen Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

Vroeger was het afdelingshoofd in de provinciale afdeling bij wijze van spreken belast met de aankoop van potloden, balpennen en papier, het invullen van de verlofkaarten en het bijhouden van de ziektedagen. Nu heb ik beslist dat in de reorganisatie, die doorgepraat is met alle mensen in de beleidsraad, in de provinciale afdelingen één van de leidinggevende ambtenaren

afdelingshoofd wordt en binnen zijn provinciale afdeling de coördinatie doet tussen de verschillende aspecten. In het geval van sloopvergunningen zorgt hij bijvoorbeeld voor coördinatie met Monumentenzorg.

Op die manier is het celhoofd niet alleen het bureaucratische afdelingshoofd, dat het personeelsmanagement doet, maar is het ook degene die zorgt voor de interne afstemming van de verschillende beleidsvormen. Dat is een enorme stap vooruit in vergelijking met het vroegere functioneren van de afdelingshoofden. Bovendien waren die mensen doorgaans diep ongelukkig over de invulling van hun opdracht, waarbij ze echt afgesloten waren van ieder inhoudelijk dossier en van iedere inhoudelijke coördinatie. We hebben dus duidelijk een stap vooruit gezet.

Maar laat het duidelijk zijn: binnen de provinciale afdelingen heb je wel degelijk een herkenbare eenheid die zich met Onroerend Erfgoed bezighoudt en die onder leiding staat van een celhoofd. Het celhoofd Onroerend Erfgoed kan echter net zo goed het afdelingshoofd van Vlaams-Brabant worden of van West-Vlaanderen. Het zal afhangen van de figuren die aanwezig zijn. We zitten in een overgangsfase omdat nogal wat afdelingshoofden met pensioen gaan. Ook het celhoofd Onroerend Erfgoed kan zich kandidaat stellen voor de functie van afdelingshoofd. Er is wat dat betreft geen hiërarchie tussen Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

Zoals ook naar voren kwam bij het antwoord op de opmerkingen van de ombudsman, is het agentschap aan een transitieproces onderworpen. We proberen anomalieën te voorkomen en de integriteit te versterken. Ik denk dat we er versterkt zullen uitkomen. Het vraagt tijd voor de machine vlot draait, maar de sfeer in de ploeg is zeer goed. Er wordt gewerkt. Ik heb toevallig de bottom-evaluatie gezien van de afdelingshoofden naar de administrateur-generaal: vier uitstekende beoordelingen en een afschuwelijk negatieve, maar dat afdelingshoofd heeft ondertussen het schip verlaten. Dat zegt waarschijnlijk meer over die ene dan over de leidinggevende ambtenaar. Zo gaat dat als je met modder gooit. Wie die in het gezicht krijgt, kan de modder afvegen, maar wie gegooid heeft, heeft altijd gegooid.

Overeenkomstig artikel 7 van het kaderdecreet komt het aan de leidend ambtenaar toe om zijn agentschap in te delen en te operationaliseren. Vanzelfsprekend is dit in overleg gebeurd met mij. Elk agentschap en het departement RWO hebben hun structuur voorgesteld aan de beleidsraad, die in mijn geval wordt voorgezeten door minister Keulen en ikzelf. Voor wat het agentschap RO-Vlaanderen betreft, is er in de beleidsraad op 18 september 2006 akte genomen van het organigram. Dat werd toegelicht en er werden vragen gesteld.

Wij hebben gepleit voor deconcentratie in functie van de relatie met de burger in elke provinciehoofdstad, waar

we een sterke ploeg hebben. De bedoeling is dat door onderling overleg en permanente afstemming de cellen Onroerend Erfgoed enerzijds via Brussel met elkaar een samenhangend geheel vormen, maar anderzijds provinciaal nauw samenwerken met het Agentschap R-O. Binnen dat agentschap vormen alle medewerkers Onroerend Erfgoed een eenheid. Dat ziet men bij de celhoofdenvergaderingen en dergelijke.

Het is nieuw en dat is wennen. Maar ere aan wie ere toekomt: mevrouw Vanblaere, die het VIOE leidt, is nieuw maar heeft de voorbije maanden indrukwekkend werk geleverd met de rechtekking van het hele personeelsdossier. Dat bevatte nog nepstatuten, tijdelijke statuten en dergelijke. De heer Kolacny creëert enthousiasme in de ploeg. Men moet elkaar gewoon worden, maar ik voel duidelijk wederzijds respect.

Zij zijn op seminarie geweest en hebben gezamenlijk verslag uitgebracht. Daaruit is een open discussie gegroeid. Daarbij bleek dat in het agentschap RO-Vlaanderen geen enkele jurist meer aanwezig was omdat zij bij de verdeling naar het departement waren gegaan. We hebben extra kredieten gevraagd en verkregen om ook binnen het agentschap minstens één goede jurist aan te werven die de mensen van Onroerend Erfgoed en Vergunningenbeleid kan bijstaan. Dat komt op snelheid. Binnen het departement RWO staat de heer Braeckman, secretaris-generaal, voor de moeilijke opdracht om Ruimtelijke Ordening met Ruimtelijke Planning, Beroepen, Wonen en Onroerend Erfgoed beleidsmatig in te vullen. Dat zal het langst duren om op snelheid te komen.

Tot slot geef ik mee dat we bij de budgetcontrole gepleit hebben voor bijkomende kredieten voor de versnelde ICT-implementatie van onze afdeling en gehoor hebben gevonden bij de minister van Begroting. U weet dat ik ervan droom in het nieuwe decreet Ruimtelijke Ordening de hele inventarisatie 'Bouwen door de Eeuwen heen' te verankeren waardoor we een enorme stap voorwaarts kunnen zetten en echt betekenisvol decretaal werk zullen leveren.

De heer Bart Caron: Mijn vraag is niet ingegeven door twijfel over de mate van integratie tussen Wonen, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. De meerwaarde die u zelf ook aangeeft, kunnen we bereiken. Ik wil met u bekijken hoe het verder evolueert. Ik ben er samen met u van overtuigd dat we op termijn de meerwaarde van de hervorming zullen zien.

Ik bestrijd de indeling in agentschappen helemaal niet. Ik moet trouwens erkennen, zeker wat het VIOE betreft, dat de hervorming een heel grote meerwaarde oplevert voornamelijk op het terrein van de archeologie.

Mijn vraag is alleen ingegeven door een begrotings-bekommernis die ook binnen het agentschap RO-

Vlaanderen leeft. Er is een zekere onrust bij een aantal erfgoedconsulenten over de toepassing van dat artikel in het besluit. U hebt vrij adequaat uitgelegd hoe u dat organiseert: met coördinatie in Brussel, met overleg met celhoofden enzovoort. Ik wil ook heel graag die structuur de kans geven die ze moet krijgen om zich te ontwikkelen. Die ongerustheid moet door de leidinggeven- de ambtenaren en de politieke verantwoordelijken worden weggenomen.

Ik bestrijd ook helemaal niet het idee van deconcentratie. Ik heb liever gedeconcentreerde diensten dan één centrale afdeling Monumenten en Landschappen in Brussel. Ik pleit hier dus niet voor een soort restauratie, in de culturele betekenis van het woord. De website is in orde al zijn er nog wel wat technische problemen: hij flikkert altijd en iets zoeken is een vrij complexe zaak.

Ik ben dus bezorgd om de samenhang en de eenduidigheid van het beleid. U hebt het ook gehad over de eenduidige aanpak van de beleidsuitvoering op het terrein: premiestelsels, premietoekenning, beschermingsbeleid. Ik herinner mij dat in een ver verleden de provinciale zetels administratief losgeknipt waren van Brussel. Dat was geen goede zaak. Het beleid op het terrein werd totaal versnipperd. Daar moeten we zeker niet naar terug.

Ik ga met belangstelling de brochure lezen en verder kijken hoe het evolueert. Ik ben het met u eens dat die structuur een kans moet krijgen. Ik hoop dat u ook vindt dat we de samenhang met Ruimtelijke Ordening moeten bevorderen en zoals u gezegd hebt de inventaris bouwkundig erfgoed verbinden met het decreet ruimtelijke ordening. Anderzijds moeten we ook de knowhow, de kennis, de expertise, de eenduidigheid van beleid in het onroerend erfgoed bewaken. Het is dus eigenlijk een dubbele boekhouding met een sterk analytische aanpak waarbij het onroerend erfgoed analytisch in het agentschap aanwezig is. Ik hoop dat we de meerwaarde die u ook beoogt, zullen kunnen bereiken.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik ben soms verwonderd over de weerstand voor verandering die er leeft bij mensen. Men is zo gewoon om op een bepaalde manier te werken dat wanneer men in een andere structuur moet werken, men een ongegronde angst krijgt. Ik heb inderdaad het schip van koers willen en doen veranderen. Ik heb altijd gezegd dat ik hier niet ben om te ondergaan maar om te besturen. Ik wil dingen in gang zetten en veranderen. Het begint nu te werken. Bij het VIOE heeft ieder op zijn niveau goede insteken gedaan. Het VIOE krijgt nu een veel sterkere organisatie, waarschijnlijk in drie afdelingen.

Er is nu opnieuw een primus inter pares op provinciaal niveau. Op papier was dat op het afdelingsniveau, maar aangezien dat dat de personeelsdirecteur was, had die eigenlijk niets te zeggen. Nu krijgen we een primus inter pares, een beetje volgens de oude filosofie, namelijk de

man die de inhoudelijke leiding neemt en die voor de afstemming op elkaar moet zorgen. Dat zal nog even wennen zijn, maar het zal tot resultaten leiden.

Er is ook sprake van een generatiewissel. Er komen heel veel jonge mensen bij, zeker in de sector van archeologie en dergelijke. Ook dat heeft zijn consequenties op de organisatie. Binnen Ruimtelijke Ordening hebben we dat vooral meegemaakt in de bij de afdeling Ruimtelijke Plannign, waar heel veel jonge mensen zijn ingestroomd. Dat geeft een cultuurschok. De dingen moeten op elkaar worden afgestemd. Daarom heb ik voor wat extra middelen gepleit, zodat men niet kan zeggen dat men niet goed kan functioneren omdat men te weinig middelen heeft. Men zal de centen krijgen om de job goed te doen.

We proberen nu stelselmatig de afdelingen op snelheid te brengen. West-Vlaanderen is een zorgenkind. We gaan een paar bijkomende dossierbehandelaars op topniveau aanwerven. Antwerpen zit nu in een verhuisoperatie, dus ik zie de behandeltermijnen al groeien. We moeten daar gewoon door. 'Bredero light' moet geïmplementeerd worden. Ook de afstemming met het ICT-instrumentarium van Onroerend Erfgoed baart me zorgen. Daar is nog werk aan. Over websites gesproken: ik heb gisteren naar de website van het Vlaams Parlement gekeken. Die flikkert niet alleen, die staat ook geregeld stil. Ook daar is dus werk aan de winkel.

De heer Bart Caron: Ze leek bij momenten op een diavoorstelling.

We moeten de samenhang in het beleidsveld Onroerend Erfgoed horizontaal proberen te bewaken. Ik denk dat we, samen met die generatiewissel, de weerstand ten aanzien van vernieuwing kunnen weghalen. We zullen wel zien waar we komen.

Mijnheer de voorzitter, geheel terzijde: ik ben een koele minnaar van BBB. Op zich ben ik zeker voor verandering, alleen vraag ik me af of de optie die we hebben genomen om beleidsuitvoering helemaal te scheiden van beleidsvoorbereiding, geen achterhaald model is. Ik ben het er zeker mee eens als het gaat over inspectie en handhaving, want dat is een grote stap vooruit.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik deel uw mening. Wij hebben het geconcipieerd als een Siamese tweeling, alleen stel ik vast dat men bij de invulling twee baronien en twee eilanden maakt. In de beleidsraad is het mijn heilig punt om telkens te zeggen dat we moeten samenwerken en niet aan terreinafbakening moeten doen. Ik vrees dat vooral dat laatste niet simpel zal zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

